

Byla C-407/04 P

Dalmine SpA prieš Europos Bendrijų Komisiją

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Kartelis — Besiūlių plieno vamzdžių rinka — Nacionalinių rinkų apsauga — Tiekimo sutartis — Teisė į gynybą — Savęs apkaltinimas — Anoniminiai įrodymai — Bauda — Motyvavimas — Vienodas požiūris — Baudų apskaičiavimo metodo gairės — Atitinkamos rinkos ir atitinkamos įmonės rinkos dydis — Lengvinančios aplinkybės“

Generalinio advokato L. A. Geelhoed išvada, pateikta 2006 m. rugsėjo 12 d. I - 838
2007 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo (pirmoji kolegija) sprendimas . . . I - 901

Sprendimo santrauka

1. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Teisės į gynybą paisymas (Tarybos reglamento Nr. 17 11 straipsnis)*

2. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Teisės į gynybą paaisymas*
3. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Pranešimas apie kaltinimus — Galimybė susipažinti su byla — Dalykas — Teisės į gynybą ir teisės į teisingą bylos nagrinėjimą paaisymas*
4. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Įrodinėjimo priemonės*
5. *Ieškinys dėl panaikinimo — Dalykas — Sprendimo motyvai — Netaikymas, jei nėra išimties
(EB 230 straipsnis)*
6. *Konkurencija — Karteliai — Grėsmė konkurencijai — Vertinimo kriterijai
(EB 81 straipsnio 1 dalis)*
7. *Konkurencija — Karteliai — Dominuojanti padėtis — Poveikis prekybai tarp valstybių narių — Vertinimo kriterijai
(EB 81 ir 82 straipsniai)*
8. *Apeliacinis skundas — Pagrindai — Piktnaudžiavimas įgaliojimais — Sąvoka
(EB 220 ir 230 straipsniai)*
9. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Kriterijai — Pažeidimo sunkumas
(Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis; Komisijos pranešimo 98/C 9/03 1A punktą)*
10. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Kriterijai
(Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis; Komisijos pranešimo 98/C 9/03 1A punkto šeštoji pastraipa)*
11. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Maksimalus dydis
(Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis)*

12. *Apeliacinis skundas — Teisingumo Teismo jurisdikcija*
(EB 81 straipsnio 1 dalis; Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis)
13. *Konkurencija — Baudos — Dydis — Nustatymas — Kriterijai — Lengvinančios aplinkybės*
(Tarybos reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis)

1. Įgyvendindama savo įgaliojimus, suteiktus prižiūrėti, kad būtų laikomasi Bendrijos konkurencijos normų, Komisija turi teisę, prireikus priimdama sprendimą, įpareigoti įmonę pateikti visą būtiną informaciją apie galbūt jos žinomus faktus, tačiau ji negali įpareigoti šios įmonės pateikti atsakymus, kuriais tokia įmonė turėtų pripažinti pažeidimą, kurį turi įrodyti Komisija.
2. Konkurencijos srityje teisės į gynybą užtikrinimas reikalauja, kad atitinkamai įmonei per administracinę procedūrą būtų suteikta galimybė veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl nurodytų faktų ir aplinkybių tikrumo bei tinkamumo ir dėl Komisijos savo teiginiui dėl pažeidimo buvimo pagrįsti pateiktų dokumentų.

Tačiau, jei klausimai, į kuriuos įmonė turėjo atsakyti, nėra susiję su pažeidimo pripažinimu, įmonė negali pagrįstai remtis tuo, kad Komisija verčia ją prisipažinti dalyvavus pažeidime.

Vis dėlto aiškinimas, pagal kurį teisė į gynybą buvo pažeista dėl to, kad nebuvo žinomas minėtų dokumentų autorius ir kad Komisija neįrodė jų patikimumo, galėtų iškraipyti įrodymų administravimą, kai reikia įrodyti Bendrijos konkurencijos teisės pažeidimą.

(žr. 34, 35 punktus)

Iš tikrųjų įrodymų administravimas Bendrijos konkurencijos teisės byloje

pasižymi tuo, kad nagrinėjamuose dokumentuose dažnai būna verslo paslapčių ar kitos informacijos, kuri negali būti atskleista arba gali būti atskleista tik labai ribotai.

Iš tikrųjų būtent pranešimu apie kaltinimus atitinkama įmonė yra informuojama apie visus esminius įrodymus, kuriais šioje procedūros stadijoje remiasi Komisija. Todėl tik išsiuntus minėtą pranešimą atitinkama įmonė gali visiškai pasinaudoti savo teise į gynybą.

Tokiomis aplinkybėmis teisės į gynybą negalima aiškinti taip, kad dokumentiniai įrodymai turi būti automatiškai atmetami, jei tam tikra informacija turi likti konfidenciali. Šis konfidencialumas taip pat gali būti susijęs su dokumentų autoriaus ir asmenų, pateikusių Komisijai šiuos dokumentus, tapatybe.

Iš tikrųjų, jei pirmiau nurodyta teisė apimtų ir laikotarpį iki pranešimo apie kaltinimus išsiuntimo, Komisijos tyrimas nebūtų veiksmingas, nes įmonė jau per pirmąją Komisijos tyrimo stadiją galėtų identifikuoti Komisijos turimą informaciją, todėl ir informaciją, kuri dar gali būti nuo jos slepiama.

(žr. 44, 46–48 punktus)

3. Administracinėje procedūroje konkurencijos srityje, pirma, pranešimo apie kaltinimus išsiuntimas ir, antra, galimybė susipažinti su bylos medžiaga, leidžianti šio pranešimo adresatui susipažinti su įrodymais Komisijos byloje, užtikrina atitinkamos įmonės teisę į gynybą ir teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.

Kadangi nėra jokios nuorodos, pagal kurią aplinkybė, kad Komisija vykstant tyrimui neinformavo atitinkamos įmonės turinti tam tikrus apklausų, vykusių atliekant tyrimą nacionaliniu lygmeniu, protokolus, galėjo turėti poveikį jos vėlesnei gynybai vykstant administracinei procedūrai, pradėtai išsiuntus pranešimą apie kaltinimus, negalima išvelgti

jokio teisės į gynybą ir teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, pripažintų Europos žmogaus teisių teismo remiantis Europos žmogaus teisių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalimi, pažeidimo.

priimtiniais įrodymais, kurie turi būti išimti iš bylos.

(žr. 62, 63 punktus)

(žr. 54, 58–61 punktus)

4. Nacionalinio prokuroro ar kompetentingų institucijų konkurencijos srityje pagal nacionalinę baudžiamąją teisę surinktos informacijos perdavimo Komisijai teisėtumas yra nacionalinės teisės klausimas ir Bendrijos teismas neturi kompetencijos vykdyti nacionalinės valdžios institucijos priimto akto teisėtumo nacionalinės teisės atžvilgiu kontrolės.

5. Nėra teisės normos, leidžiančios sprendimo adresatui, pareiškiant ieškinį dėl panaikinimo pagal EB 230 straipsnį, ginčyti kai kuriuos sprendimo motyvus, nebent šie motyvai sukeltų privalomų teisinių pasekmių, galinčių pažeisti jo interesus. Sprendimo motyvai iš principo negali sukelti tokių pasekmių.

Kadangi ginčijamame sprendime esančius argumentus pati apeliante apibūdina kaip perteklinius motyvus, ji bet kuriuo atveju negali tvirtinti, kad nesant šių argumentų ginčijamo sprendimo turinys būtų buvęs visiškai kitoks, nei reikalauti panaikinti šį sprendimą.

Bendrijos teisėje vyrauja laisvo įrodymų administravimo principas ir vienintelis tinkamas kriterijus vertinant pateiktus įrodymus yra jų patikimumas, todėl, jeigu nacionalinis teismas nepripažino protokolų perdavimo Komisijai neteisėtu, negalima laikyti šių dokumentų ne-

(žr. 69, 70 punktus)

6. Taikant EB 81 straipsnio 1 dalį nereikia nagrinėti konkrečių susitarimo pasekmių, jeigu matyti, kad jo tikslas yra konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškraipymas. Kalbant apie antikonkurencinius susitarimus, sudaromus per įmonių konkurencijų susitikimus, EB 81 straipsnio 1 dalis pažeidžiama, jeigu šių susitikimų tikslas yra konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškraipymas ir jais siekiama dirbtinai organizuoti rinką.

dinti vieningos rinkos tarp valstybių narių tikslus, ypač padalijant nacionalines rinkas arba pakeičiant konkurencijos sąlygas bendrojoje rinkoje.

Kad būtų daromas poveikis prekybai tarp valstybių narių, įmonių susitarimai, sprendimai ar veiksmai, atsižvelgiant į visas objektyvias faktines ir teises aplinkybes, turi leisti numatyti, kad egzistuoja pakankama tikimybė, jog jie gali tiesiogiai ar netiesiogiai, realiai ar potencialiai daryti tokį poveikį prekybai tarp valstybių narių, kuris galėtų kliudyti kurti vieningą valstybių narių rinką. Be to, šis poveikis neturi būti nedidelis.

(žr. 84 punktą)

Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nacionalinių rinkų Bendrijoje pasidalijimas gali labai stipriai paveikti tarp valstybių narių vykstančią prekybą.

7. EB 81 ir 82 straipsniuose nurodytos sąlygos dėl poveikio prekybai tarp valstybių narių aiškinimo ir taikymo atskaitos taškas turi būti šios sąlygos tikslas, t. y. konkurencijos reglamentavimo srityje Bendrijos teisės sritį apibrėžti valstybių narių srities atžvilgiu. Taip į Bendrijos teisės taikymo sritį patenka visi karteliai ir veiksmai, kurie gali paveikti laisvą prekybą tarp valstybių narių taip, kad būtų trukdoma įgyven-

(žr. 89–91 punktus)

8. Piktnaudžiavimas įgaliojimais yra tuomet, kai institucija naudojasi savo įga-

liojimais tik ar iš esmės siekdama kitų nei nurodyti tikslų arba siekdama išvengti Sutartyje specialiai numatytos konkrečiu atveju taikytinos procedūros.

Kriterijams, į kuriuos galima atsižvelgti vertinant pažeidimų sunkumo laipsnį, priklauso kiekvienos įmonės elgesys, vaidmuo, kurį kiekviena iš jų atliko derinant veiksmus, pelnas, kurį šios įmonės gavo iš šių veiksmų, įmonių dydis ir atitinkamų prekių vertė, taip pat pavojus, kurį tokio pobūdžio pažeidimai kelia Bendrijos tikslams.

Nesant jokių įrodymų, galinčių pagrįsti tvirtinimą, kad Pirmosios instancijos teismas naudojosi savo įgaliojimais, siekdamas kitų nei EB 220 straipsnyje numatyti tikslų, t. y. užtikrinti, kad aiškinant ir taikant Sutartį būtų laikomasi teisės, negalima jo kaltinti piktnaudžiavimu įgaliojimais.

Pagal Baudų nustatymo metodo gairių 1 punkto A dalį „vertinant pažeidimo sunkumą reikia atsižvelgti į jo pobūdį, įtaką rinkai, jeigu ji gali būti įvertinta, ir atitinkamos geografinės rinkos dydį“.

(žr. 99, 100 punktus)

Atitinkamos rinkos dydis yra tik vienas iš kriterijų, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant pažeidimo sunkumą ir nustatant baudos dydį.

9. Bendrijos konkurencijos teisės pažeidimų sunkumas vertinamas remiantis daugeliu veiksnių, pavyzdžiui, konkrečiomis bylos aplinkybėmis, jos kontekstu ir baudų atgrasinamuoju poveikiu, nors Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairėse privalomo ir baigtinio kriterijų, į kuriuos reikia atsižvelgti bet kuriuo atveju, sąrašo nėra.

Komisija turi didelę diskreciją ir Baudų nustatymo metodo gairėse numatytas apskaičiavimo metodus nustato įvairias lankstumo suteikiančias nuostatas.

Vis dėlto Teisingumo Teismas turi patikrinti, ar Pirmosios instancijos teismas teisingai įvertino Komisijos naudojimąsi minėta diskrecija.

atspindėtų baudžiamos įmonės bendrą apyvartą, palyginti su kitomis įmonėmis.

(žr. 129–134 punktus)

Juo labiau šis vertinimas tinka, kai visos įmonės, ginčijamo sprendimo adresatės, yra didelės, nes dėl šios aplinkybės Komisija gali nesiimti diferencijuoti nustatytų baudų dydžių.

10. Komisija, apskaičiuodama baudą pagal nagrinėjamo pažeidimo sunkumo laipsnį ir trukmę, neprivalo, kaip tai numatyta Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairių 1 punkto A dalies šeštojoje pastraipoje, baudos nustatyti pagal sumas, paremtas konkrečios įmonės apyvarta. Žinoma, Komisijai leidžiama atsižvelgti į atitinkamos įmonės apyvartą, tačiau šiai apyvartai negalima skirti pernelyg didelės reikšmės, palyginti su kitais vertinimo kriterijais.

(žr. 141–145 punktus)

11. Maksimali 10 % riba, nustatyta Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje, yra taikoma tik galutiniam, o ne pagrindiniam baudos dydžiui.

(žr. 146 punktą)

Taigi Komisija išlaiko tam tikrą diskreciją, susijusią su galimybe koreguoti baudas pagal kiekvienos įmonės dydį. Todėl kai baudos skiriamos keletui tų patį pažeidimą padariusių įmonių, nustatydamas baudų dydį Komisija neprivalo užtikrinti, kad galutinis baudos dydis

12. Nors nagrinėdamas apeliacinį skundą Teisingumo Teismas teisingumo sume-

timais negali savo vertinimu pakeisti Pirmosios instancijos teismo įgyvendinant savo neribotą jurisdikciją pateikto vertinimo dėl įmonės už Bendrijos teisės pažeidimą paskirtų baudų dydžio, vis dėlto tokios jurisdikcijos įgyvendinimas nustatant minėtų baudų dydžius negali lemti įmonių, dalyvavusių susitarime ar suderintuose veiksmuose, draudžiamuose EB 81 straipsnio 1 dalimi, diskriminacijos.

Vis dėlto apeliacinis skundas turi nurodyti teisinius argumentus, konkrečiai grindžiančius apeliacinio skundo pagrindą dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo, nes priešingu atveju šis pagrindas bus nepriimtinas.

(žr. 152, 153 punktus)

13. Kadangi nagrinėjamas pažeidimas buvo nutrauktas ar bent jau buvo nutraukiamas, kai Komisija atliko patikrinimus, minėtas pažeidimo nutraukimas nėra lengvinanti aplinkybė apskaičiuojant baudos dydį.

(žr. 160 punktą)